

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central
Judecătorul: V. Pădurari
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderăș

ÎN C H E I E R E

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ursachi Anastasia și Ursachi Victor și recursului depus de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cebanu Igor și Cebanu Svetlana împotriva Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, cu privire la înlăturarea obstacolelor, și

acțiunea reconvențională formulată de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia împotriva Cebanu Igor și Cebanu Svetlana, cu privire la înlăturarea obstacolelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2018, prin care s-a respins apelul declarat de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2015, Cebanu Igor și Cebanu Svetlana au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, cu privire la înlăturarea obstacolelor.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat următoarele informații pertinente, în viziunea lor, ce vizează circumstanțele de fapt.

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 25 aprilie 2012, Cebanu Igor și Cebanu Svetlana au devenit proprietari ai apartamentului XXXXX. În conformitate cu contractul de donație din 15 mai 2012, Cebanu Svetlana este proprietara a 10,2%, din

terenul cu suprafața totală 0,1183 ha, situat XXXXX aferent apartamentului menționat.

În continuare, reclamanții au specificat că anterior dobândirii dreptului de proprietate asupra imobilelor aflate în litigiu, Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au construit o anexă neautorizată, care împreună cu peretele lor, au format un vestibul. Pârâții au instalat o îngrădire din metal cu policarbonat la vestibul și au închis accesul la geamul reclamanților.

Totodată, Cebanu Igor și Cebanu Svetlana au arătat că ușa pârâților este amenajată în așa mod, încât în poziție deschisă acoperă fereastra lor și diminuează cantitatea de lumină pe timp de zi. În același timp, pârâții au acoperit acest vestibul cu policarbonat, pe care l-au fixat pe o carcasă metalică. Acoperișul pe care l-au făcut este prins de acoperișul reclamanților pe două laturi, împiedicând accesul acestora la partea de deasupra casei.

În argumentarea pretensei încălcări a dreptului de proprietate, reclamanții au susținut că pârâții prin îngrădirea vestibulului creează impedimente pentru acte de administrare a ferestrei și peretelui apartamentului XXXXX. Mai mult, acoperișul făcut pe vestibul împiedică accesul lor pe acoperiș pentru a efectua lucrări de reparație. De asemenea, modul în care se deschide ușa pârâților încalcă dreptul reclamanților la o insolare adecvată a camerei nr. 6, potrivit planului releveu din apartamentul sus – menționat.

Cebanu Igor și Cebanu Svetlana au solicitat înlăturarea piedicilor în folosința terenului, proprietate comună, în vederea deblocării accesului la perete, la fereastră și obligarea pârâților să înlătore gardul ce împiedică accesul la perete și fereastră.

La fel, reclamanții au cerut înlăturarea acoperișului din policarbonat și instalarea ușii, astfel încât aceasta să se deschidă anterior. De asemenea, s-a solicitat compensarea cheltuielilor judiciare, alcătuite din taxa de stat în cuantum de 200 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

În cadrul examinării cauzei, pârâții Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care au cerut respingerea integrală a acțiunii (vol. I, f. d. 27 – 28).

La 7 decembrie 2015, Judecătoria Bălți, sediul Central a primit în procedură acțiunea reconvențională formulată de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia împotriva Cebanu Igor și Cebanu Svetlana, cu privire la înlăturarea obstacolelor (vol. I, f. d. 32 – 33, 55- 56).

În justificarea punctului său de vedere, reclamanții au prezentat următoarele circumstanțe de fapt.

Cebanu Igor și Cebanu Svetlana sunt proprietari ai apartamentului nr. 2, cu situat în mun. Bălți, str. Burebista, XXXXX. Imobilul respectiv, conform planului cadastral al construcției, constă din următoarele încăperi: 5 - cu o suprafață de 18,2

m², 6 - cu o suprafață de 5,6 m², 6.1 - cu o suprafață de 2,4 m², 18 – cu o suprafață de 9,6 m² și 19 - cu o suprafață de 4,3 m², ceea ce în total constituie 40,1 m². Însă, din același plan, se constată existența a unei construcții (anexă „b4”) însemnată cu o lățime de 0,8 m și o lungime de 2,3 m, adică cu o suprafață de 1,84 m².

Reclamanții au subliniat că anexa menționată cu lit. „b4” a fost edificată fără coordonarea prealabilă și acordul vecinilor, ceea ce demonstrează ilegalitatea acestei încăperi. Mai mult, de-a lungul peretelui cu lungimea de 6,3 m a încăperilor indicate în plan cu cifrele 18 și 19 (în exterior), de la anexa „b4” este construită o bordură betonată cu o lățime de 0,8 m și înălțimea de aproximativ 0,20 m, iar înspre poartă 0,3m. Luând în considerare faptul că vis-a-vis de construcțiile indicate se află peretele casei vecine, lățimea trecerii (calea de acces în curtea comună) între bordură și casa vecină s-a diminuat până la 2,8 m, iar de la pragul anexei b4 până la peretele vecin calea de acces, constituie 2,4 m.

În explicitarea încălcărilor admise de părâți, Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au considerat că împrejurarea evocată mai sus afectează grav posibilitatea accesului transportului către construcțiile auxiliare amplasate în curte. Astfel, până la construirea anexei b4 și bordurii, lățimea porților care asigură accesul transportului în curtea clădirilor din str. Burebista, nr. 45, constituia 3,6 m. Aceasta coincidea cu lățimea accesului transportului de orice tip în curte din stradă. Prin urmare, anexa dată diminuează semnificativ accesul transportului în curte, creând obstacole, dar și pune în pericol avarierea acestuia. Intrarea camioanelor în ogradă este imposibilă.

În condițiile prezentate supra și în baza articolul 379 din Codul civil, reclamanții au sugerat despre necesitatea demolării anexei „b4” și a bordurii betonate. În afară de aceasta, Cebanu Igor și Cebanu Svetlana au efectuat în peretele, cu lățimea de 2,5 m, la o înălțime de 2,3 m, o gaură cu un diametru de 0,12 m, în care au instalat un aparat de ventilare. La conectarea ventilării, toate mirosurile sunt aruncate direct înspre ușa de intrare, care la deschidere pătrund direct în locuința acestora.

Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au solicitat obligarea lui Cebanu Igor și Cebanu Svetlana de a demola anexa „b4” și bordura, de a instala la gaura de ventilare a unui dispozitiv de redirecționare a aerului înspre curte (vol. I, f. d. 33).

La fel, aceștia au cerut compensarea cheltuielilor judiciare, compuse din taxa de stat în mărime de 200 lei și cheltuieli pentru asistența avocatului în cuantum de 4 000 lei (vol. I, f. d. 33).

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 17 februarie 2017, s-a admis acțiunea depusă de Cebanu Igor și Cebanu Svetlana și s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională formulată de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia (vol. I, f. d. 134, 138 – 146).

Astfel, instanța de judecată a statuat obligarea lui Ursachi Victor și Ursachi Anastasia de a înlătura obstacolele, prin înlăturarea gardului (îngrădirii) ce împiedică

accesul liber la peretele și fereastra bunului imobil amplasat în mun. Bălți, XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Cebanu Igor și Cebanu Svetlana.

La fel, s-a obligat Ursachi Victor și Ursachi Anastasia de a înlătura obstacolele, prin înlăturarea acoperișului din poli carbonat efectuat la bunul imobil menționat supra, și, prin instalarea ușii de intrare, în modul de a se deschide în interior. Într-un final, s-a compensat în mod solidar de la Ursachi Victor și Ursachi Anastasia în beneficiul lui Cebanu Igor și Cebanu Svetlana cheltuielile de judecată în cuantum de 6 200 lei.

Împotriva acestui act de dispoziție, Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa, au declarat apel în termenul legal. În apărare, intimații nu au formulat o referință, însă în ședința judiciară reprezentantul acestora, avocatul Nicolae Dodon a solicitat respingerea cererii (vol. I, f. d. 214).

Curtea de Apel Bălți, prin decizia din 16 ianuarie 2018, a respins apelul declarat de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa, și a menținut hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 17 februarie 2017 (vol. I, f. d. 221 – 234).

La judecarea în fond a cauzei, instanța de apel a constatat situația de fapt prezentată de reclamantii în cererea de chemare în judecată și acțiunea reconvențională. Suplimentar, s-a reținut că Cebanu Igor și Cebanu Svetlana și Ursachi Victor și Ursachi Anastasia sunt vecini, deoarece sunt proprietari ai bunurilor imobile, de unde se pot produce influențe reciproce.

În circumstanțele reflectate, Colegiul civil a stabilit că Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au acoperit vestibulul cu policarbonat, pe care l-au fixat pe o carcasă metalică, iar acest acoperiș pe care l-au făcut aceștia este prins de acoperișul apartamentului ce aparține lui Cebanu Igor și Cebanu Svetlana pe două laturi (vol. I, f. d. 46-47, 50-53), fapt care împiedică pe ultimii accesul la acoperișul apartamentului lor. Mai mult, potrivit procesului - verbal de măsurare a iluminării din 2 februarie 2016, efectuat de Centrul de Sănătate Publică din mun. Bălți, în interiorul casei de locuit (dormitor), pe adresa mun. Bălți, XXXXX, a fost constatat că nivelul de iluminare natural în dormitorul casei de locuit nu corespunde cu NCM C.04.02-2005 „Iluminatul natural și artificial (vol. I, f. d. 63, 229).

Cu privire la acțiunea reconvențională, instanța de apel a relevat că ventilația de evacuare a fost efectuată în conformitate cu proiectul întocmit de S.R.L. „Bălți Gaz”, consumatorii cărora sunt Cebanu Igor și Cebanu Svetlana (vol. I, f. d. 48-49). Prin urmare, solicitarea apelanților de a înlătura acest obiect a fost considerată neîntemeiată (vol. I, f. d. 231).

În partea respingerii cerinței privind demolarea anexei „b4” și bordurii, Colegiul judiciar s-a călăuzit de cap. V, punctul 105 din Instrucțiunea cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice și a reținut

planul (releveul) cadastral al apartamentului XXXXX, conform situației la 26 aprilie 2012 (vol. I, f. d. 16). Astfel, s-a constatat că anexa indicată mai sus a fost construită legal, fiind inclusă în planul cadastral și înregistrată în registrul bunurilor imobile. Tot aici, s-a precizat că bordura este construită sub peretele apartamentului din litigiu și lățimea acesteia nu depășește lățimea peretelui anexei, fapt confirmat și prin tabelul foto anexat la materialele cauzei (vol. I, f. d. 44). Drept urmare, instanța de apel a stabilit că instanța de fond a tras concluzia corect, potrivit căreia existența acesteia nu poate crea obstacole familiei Ursachi.

Referitor la omiterea termenului de prescripție extinctivă în cazul acțiunii inițiale, instanța de apel a subliniat că explicațiile martorilor date în ședința instanței de fond confirmă că acoperișul și gardul au fost schimbate de familia Ursachi în toamna anului 2012. În mod corespunzător, cererea de chemare în judecată a fost avansată la 16 iulie 2015, în interiorul termenului de prescripție. La fel, au fost respinse alegațiile cu privire la faptul că anexa „b4” este neautorizată, deoarece la momentul procurării apartamentului nr. 2, aceasta construcție era existentă (vol. I, f. d. 11).

Pentru soluționarea acestei pricini, instanța de apel a aplicat articolele 315, 316 alin. (1), 377, 379 alin. (1) din Codul civil, articolul 16 din Legea cu privire la proprietate, articolul 46 din Constituția Republicii Moldova, articolul 1 din protocolul 1 din C.E.D.O., articolul 2 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

La 5 februarie 2018, Curtea de Apel Bălți le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 16 ianuarie 2018 (vol. I, f. d. 235).

La 6 aprilie 2018, Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2018, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respinge a acțiunii inițiale și de admitere a acțiunii reconvenționale.

La 19 aprilie 2018, Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa, au declarat un recurs suplimentar, prin care au cerut suplimentar casarea hotărârii primei instanțe din 17 februarie 2017.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenții au afirmat că instanțele judecătorești nu au constatat expirarea termenului de prescripție prevăzut la articolul 267, 271 din Codul civil, întrucât intimații au procurat imobilul la 25 aprilie 2012, iar acțiunea a fost depusă la 16 iulie 2015. Mai mult, instanțele nu au ținut cont de faptul că, la cumpărarea apartamentului nr. 2, intimații au indicat în contractul de vânzare – cumpărare lipsa unor pretenții față de apartament.

Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au invocat materialele cauzei nu conțin informații cu privire la proprietarii imobilului din litigiu. Totodată, s-a arătat că gardul și acoperișul din policarbonat (străveziu) existau până la primirea apartamentului nr.

XXXXX. Mai mult, accesul către peretele și fereastra apartamentului nr. 2 nu este interzis. Prin urmare, admiterea solicitării intimațiilor în acest sens este una neîntemeiată.

Recurenții au sugerat că schimbarea ușii apartamentului nr. 3, în sensul deschiderii în interior, nu se încadrează în nicio normă legală. Obiectul dat nu influențează negativ asupra apartamentului nr. 2. La fel, aceștia au considerat că procesul – verbal de măsurare a iluminării din 2 februarie 2016 este una inadmisibilă și nu poate fi pusă la baza hotărârii.

Cu privire la admiterea acțiunii reconvenționale, Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au precizat că Instrucțiunea cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice a fost aprobată prin ordinul nr. 140 din 6 august 2012 al Agenției Relații Funciare și Cadastru. Totuși, ordinul menționat a fost abrogat prin ordinul nr. 70 din 4 august 2017, ceea ce-l face inaplicabil în speță. În plus, planul cadastral confirmă doar situația de fapt al apartamentului nr. 2, dar nu legalitatea construcțiilor anexe. Respectiv, aceștia au susținut să soluția de respingere a acțiunii reconvenționale a instanței de apel este una neîntemeiată.

La 14 mai 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs lui Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (vol. II, f. d. 23).

La 30 mai 2018, intimații au depus o referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece nu se întemeiază pe prevederile articolului 432 alin. (2) – (4) din Codul de procedură civilă (f.d.24-27, vol. II).

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de Ursachi Anastasia și Ursachi Victor, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa, sunt inadmisibile, pentru motivele ce se succed.

Instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Oomului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea, *de exemplu, Erfar – Avef vs Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi vs Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32, *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, parag. 24).

În particular, procedura de admisibilitate a unei cereri de recurs urmează a fi analizată prin prisma garanțiilor dreptului de acces la justiție și dreptului de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen vs Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić vs Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Ab initio, judecătorul raportor a verificat dacă actul de dispoziție poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta este depusă în termen și dacă nu a fost examinată anterior. La fel, s-a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Obiectul prezentei cererii se referă la decizia Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2018, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În baza materialelor cauzei, completul de judecată nu a identificat faptul că recursurile au fost examinate anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile articolului 430 din Codul de procedură civilă, cu privire la subiecții abilitați cu dreptul de a depune recurs. La fel, mandatul seria MA nr. 1025436 din 15 mai 2017 dovedește faptul că avocata Ocerednaia Larisa a fost împuternicită în mod legal să atace hotărârea judecătorească și să reprezinte interesele lui Ursachi Victor și Ursachi Anastasia (vol. I, f. d. 175).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Această limită temporală promovează certitudinea juridică și asigură examinarea cauzelor într-un termen rezonabil.

Instanța de judecată precizează că au fost depuse două cereri de recurs, în special, una personal de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, iar alta de reprezentantul lor, avocata Ocerednaia Larisa. Ambele cereri se referă la pretinsă ilegalitate a unei hotărâri judecătorești, care le impune recurenților o obligație și, care în opinia lor, le aduce atingere drepturilor lor legitime. Respectiv, recursul formulat de avocata recurenților va fi considerat o cerere suplimentară.

Completul de judecată reține că decizia atacată a fost recepționată de recurenții Ursachi Victor și Ursachi Anastasia la 8 februarie 2018 (vol. I, f. d. 238), iar recursul a fost înregistrat la grefa Curții Supreme de Justiție la 6 aprilie 2018 (vol. I, f. d. 2). Așadar, luând în considerare împrejurările indicate *supra*, se constată că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul prevăzut mai sus.

În continuare, s-a audiat raportul verbal al judecătorului raportor, cu privire la încadrarea temeiurilor cuprinse în recursuri la dispozițiile articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și s-a ținut cont de referința depusă în întâmpinare.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, în sensul articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) din articolul 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la rigorile impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, parag. 41, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectivă prezentată, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursurilor, inclusiv dacă argumentele recurenților referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererile acestora.

În speță, instanța de judecată reiterează că recurenții Ursachi Victor și Ursachi Anastasia au criticat decizia Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2018 în baza articolului 432 alin. (2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Instanța de judecată amintește că judecarea recursului, exercitat conform condițiilor impuse de articolul 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În acest scop, completul de judecată notează că, la pronunțarea deciziei din 16 ianuarie 2018, instanța de apel s-a călăuzit de articolele 315, 316 alin. (1), 377, 379 alin. (1) din Codul civil, articolul 16 din Legea cu privire la proprietate, articolul 46 din Constituția Republicii Moldova, articolul 1 din protocolul 1 din C.E.D.O., articolul 2 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. De asemenea, în motivarea deciziei, instanța de apel a indicat argumentele ce țin de respingerea obiecțiilor avansate de apelanți, dar a precizat și probele pe care își întemeiază concluziile cu privire la circumstanțele din litigiu.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererilor de recurs în raport cu decizia contestată, reiese în mod cert că recurenții au reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod detaliat. În concret, instanța ierarhic inferioară a răspuns la observațiile livrate de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, ce vizau omiterea termenului de prescripție și relevanța articolelor 377 și 379 alin. (1) din Codul civil. Mai mult, recurenții nu au convins că probele administrate au fost apreciate arbitrar de către instanța de apel. În plus, argumentul lor, potrivit căruia, instanța de apel a aplicat ordinul nr. 140 din 6 august 2012 al Agenției Relații Funciare și Cadastru, care a fost abrogat prin ordinul nr. 70 din 4 august 2017, nu este pertinent. Or, planul (releveul) cadastral al apartamentului XXXXX, se referă la situația din 26 aprilie 2012.

În subsidiar, instanța observă că, *în principiu*, recurenții au fost asistați de avocat în cadrul procesului și au formulat cererile deduse judecății după ce au beneficiat de o procedură contradictorie pe fond, având posibilitatea de a fi audiați de o primă instanță și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, parag. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, 2 septembrie 2014, parag. 34, *Samardžić v. Croația*, ibidem, parag. 28).

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurenților și a avocatei lor nu dezvăluie nicio aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererile acestora spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în

consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (*a se vedea*, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Un raționament subsidiar al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că recurenții au fost reprezentați de către avocata Ocerednaia Larisa, persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui. Astfel, aceasta a fost în măsură să cunoască condițiile pentru admisibilitatea unei cereri de recurs, în baza modului de redactare a articolului 433 lit. a) în Codul de procedură civilă și interpretarea suficient de clară și coerentă a acestuia de Curtea Supremă de Justiție în jurisprudența sa constantă (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Trevisanato v. Italia*, ibidem, parag. 45, *Sturm v. Luxemburg*, citată mai sus, parag. 40).

Din aceste raționamente, instanța de judecată constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă raportul rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (*a se vedea*, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag. 45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag. 46).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite *supra*, completul de judecată decide în mod unanim că recursul declarat de Ursachi Anastasia și Ursachi Victor și recursul depus de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa, nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinare în fond, urmând a fi considerate inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ursachi Anastasia și Ursachi Victor și recursul depus de Ursachi Victor și Ursachi Anastasia, prin intermediul avocatei Ocerednaia Larisa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea